

JÄMSTÄLLDHETSMYNDIGHETENS REMISSVAR PÅ PROMEMORIAN DS. 2022:12 VISTELSEFÖRBUD FÖR BARN

Sammanfattning

Jämställdhetsmyndigheten instämmer i promemorians bedömning att ett vistelseförbud för barn inte bör införas. Det är en oproportionerlig inskränkning i den grundlagsskyddade rörelsefriheten och artiklarna i barnkonventionen. Ett vistelseförbud riskerar dessutom att bli kontraproduktiv och ytterligare skapa misstro till samhällets instanser för de barn som skulle omfattas. Det är inte heller i enlighet med det sjätte jämställdhetspolitiska målet om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra, eller de politiska målsättningarna i den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor eftersom ett vistelseförbud inte förväntas uppfylla det tilltänka syftet om att verka som en förebyggande åtgärd genom att skydda barn från skadliga miljöer.

Synpunkter enligt utredningens disposition

7.3 Bör vistelseförbud införas?

Jämställdhetsmyndigheten tillstyrker promemorians bedömning att ett vistelseförbud inte bör införas. Som betänkandet konstaterar framgår det av forskning, myndigheter och organisationer att det är den sociala kontexten snarare än vistelsemiljön som utgör riskfaktorer för att barn utvecklar normbrytande beteenden. Platser är inte heller statiska, och att meddela vistelseförbud riskerar att bidra till att kriminell verksamhet såsom drogförsäljning eller sexuell exploatering, flyttar till andra områden och arenor dit barnen har tillgång och således inte skyddas av ett sådant förbud.

För de barn som lever i trångboddhet, eller som utsätts för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck kan mer tid i hemmet i stället vara riskfyllt.

Risken att förslaget skapar en ökad misstro till myndigheter är också relevant i sammanhanget. Ett vistelseförbud skulle mot bakgrund av detta inte uppfylla det tilltänkta syftet om att skyddas från skadliga miljöer.

Sammanfattningsvis instämmer myndigheten i att risken för negativa konsekvenser inte kan anses väga tyngre än de eventuella fördelar som presenteras i promemorian.

10.7 Övriga konsekvenser

I Promemorian bedöms förslaget inte ha några konsekvenser för jämställdheten. Jämställdhetsmyndigheten saknar en analys av förslaget utifrån de jämställdhetspolitiska delmålen, och i synnerhet det sjätte delmålet om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

Jämställdhetsmyndigheten saknar även en diskussion utifrån de politiska målsättningarna i den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Eftersom förslaget inte bedöms kunna uppfylla det tilltänka syftet om att skydda barn från skadliga miljöer, och så kan det inte heller inbegripas i ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete. Ett vistelseförbud kan inte heller bidra till att uppnå målsättningen om en effektivare brottsbekämpning, då det inte ska kunna användas som en reaktiv åtgärd. Myndigheten ser inte heller att det kan bidra till någon av de övriga målsättningarna i strategin.

Det behövs en diskussion kring hur detta förslag eventuellt skulle kunna komma att påverka flickor och pojkar olika. Diskrimineringsombudsmannen (DO) lyfter i en rapport att det är av vikt att socialsekreterare får ökad kunskap om hur könsstereotypera föreställningar medvetet och omedvetet färgar bedömningar och beslut om insats.¹

Jämställdhetsmyndigheten ser behov av att se över förslag som tas fram inom ramen för LVU utifrån ett jämställdhetsperspektiv och ett barnrättsperspektiv med ett tydligare förebyggande fokus, samt fokus på att motverka omotiverade skillnader. Detta för att kunna skydda även de barn som utsätts för mäns våld mot kvinnor, våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck, samt prostitution och människohandel.

För Jämställdhetsmyndigheten

Lena Ag
Generaldirektör

Madelene Larsson
Utredare

I ärendets slutliga handläggning har avdelningschefen Berit Jernberg, enhetschefen Mikael Thörn och chefsjuristen Anna Tingbäck deltagit.

¹ Diskrimineringsombudsmannen (2022) *Skillnader som kan utgöra risk för diskriminering?*